

DACIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
 Str. Lovinci No. 2

Telefon:
 Redacția și administrația 12-66
 Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Tinutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
 țărani, preoți și învățători 300 lei.
 Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

HIENELE

Era prin luna Martie a anului acesta. In afară, criza internațională s'a precipitat, ajungând aproape de un desnodământ fatal.

Autoritățile noastre militare pentru a pune la adăpost de orice surpriză frontierele țării, au chemat sub drapel mai multe contingente de soldați.

Ostașul român a trecut atunci cel mai greu examen de conștiință și respect al îndatoririlor față de patrie.

La primul apel, înfruntând viscolul și gerul, lipsa mijloacelor de comunicație, precum și dorul celor rămași acasă, s'a prezentat la datorie. Și-au părăsit veștele de cinci ori mai mulți români de câți au primit ordine de chemare. Socoala lor era simplă și sănătoasă: să fim la unități și acolo vor fi reținuți aceia de care țara are nevoie.

Acest excesiv respect al datoriei a dat țării și conducătorilor ei siguranța și încrederea în destinul poporului român, care, orice s'ar întâmpla, își va apăra onoarea și libertatea.

Pe când cei mai mulți alergau la hotare, mânați de acel ideal suprem ce a călăuzit pașii noștri veacuri de-a rândul, într-o comună din Banat, un dascăl, adus aci de vânt și menținut la postul său prin ticăloșia partidelor politice, în înțelegere cu locuitorii satului, de naționalitate șvabi, și în schimbul sumei de 2—3 mii lei, opra cailor rechiziționați pentru armată.

Când toată suflarea românească era pătrunsă de importanța momentului, și când om, mașină și animal formau un angrenaj, pus în serviciul cauzei sfinte un ins își mercantiliză influința personală pentru a scuti de obligațiuni pe alții.

Veți zice că nu există pădure fără uscături, iar turpitudinea morală a unui învățător nu poate fi pusă în balanță cu acea formidabilă manifestare de datorie de care a dat dovadă îndeosebi pătura noastră țărănească.

E foarte just. Dar tocmai deosebirea atât de distanțată între cele două manifestări ne-a impus obligațiunea de a menționa faptul.

Pentru două sau trei mii de lei, dascălul chemat să fie bun printre cei răi, cinstit printre cei necinstiți, pildă vie de patriotism printre cei ce ar șovăi, își vinde interesele neamului. Azi caili din sat, iar mâine, de bunăseamă că ar fi urmat și oamenii.

Există și fiare cu chip omenesc. Istoria războaielor cunoaște multe cazuri, când pe cei căzuți pe câmpul de luptă au fost buzunăriți de această speță decăzută. In regnul animalic locul lor în ocupația hiena.

„Hienele” sunt răspândite peste tot. Apar pretutindeni unde există posibilitatea unui câștig; în Banat precum și alte provincii.

Instanțele militare și-au făcut datoria educând o simțință de condamnare exemplară a dascălului și a compliceilor săi.

Ne vom opri mai puțin asupra acestui fapt și vom insista mai mult asupra măsurilor ce trebuiesc luate împotriva hienei.

Nu e încă stare de războiu, e numai un preludiv. Dar cei ce îndrăznesc să învenineze sufletele românești, să fie extirpați, oriunde și oricine ar fi. Radical și fără menajamente. Așa dictează interesele acestei nații.

ROMULUS P. ROȘU

Presă engleză elogiază România

Tara Regelui Carol II. cheia situației europene

Revizionismul ungar și bulgar aspru condamnat

Londra, 19 (Rador). — Revista engleză „Cavalcade”, unul din cele mai populare organe de specialitate, publică pe două pagini un mare reportaj politic, bogat în material fotografic și solid documentat asupra tuturor problemelor la ordinea zilei în România. Titlul acestui reportaj este: „Pentru ce Marea Britanie a susținut România?” Iar subtitlul: „Tara Regelui Carol — lată cheia situației europene.”

Autorul spune că România unul din statele a cărei independență a fost garantată de Marea Britanie, va fi foarte des pe viitor în primele pagini ale presei mondiale. In cuprinsul reportajului, autorul se ocupă de situația politică din România, scoțând în evidență activitatea și sfârșirile depuse de M. S. Regele Carol II, și președintele Consiliului de miniștri d. Armand Călinescu și

înregistrează reformele și progresele pe care le-a realizat România pe teren militar, social, cultural și economic-industrial, fără să uite agricultura și țărănul român, pe care se bazează toată viața României de azi.

Șovinismul ungar și bulgar i se dau lovitură de grație, cu argumente ce nu mai suportă nici un fel de replică.

Revista publică deasemeni fotografia M. S. Regelui Carol II, împreună cu Marele Voevod Mihai, vederi din București, o scenă reprezentând pe alegătorii cari așteptau să voteze Noua Constituție și o hartă a Europei cu razele de influență politică britanică în estul și sud-estul european, inclusiv Turcia și Sovietele.

Revista „Great Britain and the East” publică la fel un articol pe două pagini, cu fotografia M. S. Regelui Carol II, în care se

ocupă de progresul general pe care îl înregistrează România sub conducerea M. S. și a marilor oameni de stat cu care el a știut să se înconjoare, spre binele poporului român.

Se trec în revistă absolut toate problemele atât de interes intern, cât și extern, cu care luptă guvernul din România, sub directa supraveghere a M. S. Regelui și datorită inteligenței, puterii de muncă a d-lui Armand Călinescu, căruia i se aduc elogiul pentru succesele înregistrate în organizarea armatei române, a industriei etc., cât și pe teren economic, financiar, social și cultural.

Autorul se mai ocupă de chestiunea revizionismului ungar și bulgar, condamnându-i și se bucură de faptul că în ultimul timp s'a înregistrat o atenuare în tensiunea româno-bulgară.

Pentru a zădărnici planurile germane e necesară

Restaurarea monarhică în Ungaria

Legitimistii unguri împotriva revizionismului prin forță

LONDRA, 19 (RADOR). — NEWS CHRONICLE” SEMNALEAZĂ DIN BUDAPESTA O VIE MIȘCARE IN RANDURILE PARTIZANILOR MONARHIȘTI HABSBURGICI ȘI CREDE CĂ REVENIREA PE TRO-

NUL UNGARIEI A UNUI REGE, AR FI SINGURUL MIJLOC DE ZĂDĂRNICIRE A PLANURILOR GERMANIEI DE A SUBJUGA UNGARIA.

CONTELE SIGRAY, ȘEFUL MIȘCĂRII MONARHISTE DIN UNGA-

RIA, IN ULTIMUL SAU DISCURS, AR FI DECLARAT CA REGIMUL MONARHIC REFUZĂ SĂ CAUTE SĂ REZOLVE PROBLEMELE REVIZIONISTE PRIN FORȚĂ ȘI CĂ ARMATA UNGARĂ NU VA ASCULTA DECAT DE ȘEFII EI LEGITIMI.

Armata japoneză dispusă să continue tratativele cu Anglia

dacă englezii ar da dovadă de sinceritate și ar preda argintul chinez aflat în concesiunea britanică

Tokio, 19 (Rador). — Generalul Sugi Yama, șeful forțelor japoneze din China de nord a primit pe reprezentanții presei, cărora le-a declarat următoarele:

Armata își continuă operațiunile militare în China și face tot posibilul pentru a menține pacea și ordinea în regiunile ocupate. De aceea este inadmisibil ca, în aceste condițiuni, concesiunea britanică din Tientsin să continue a se arăta ostilă față de japonezi.

Generalul Sugi Yama a lăsat să se înțeleagă că ar fi gata să trimită noi reprezentanți ai armatei dela Tientsin la Tokio pentru negocieri, dacă englezii ar da dovadă de sinceritate predând autorităților japoneze depozitele de argint chinez aflate în băncile din concesiunea britanică și interzicând circulația „monetei guvernului din Eiungking.”

ASASINAREA UNUI SUPUS OLANDEZ

Shanghai, 19 (Rador). — Corespondentul agenției Reuter anunță că supusul danez Holger Peter Krogh, a fost omorât de un chinez pe când se urca în automobilul său. Chinezul l-a întrebat: dta ești Krogh? La răspunsul afirmativ al danezului, individul a scos un revolver și a tras asupra lui șase focuri, omorându-l pe loc.

LITERARE :: CULTURALE :: ARTISTICE

«CELE TREI CRIȘURI»

20 de ani de existență

E vorba de revista „Cele Trei Crișuri” dela Oradea, editată de societatea culturală cu acelaș nume.

Revista împlinește anul acesta 20 de ani de apariție neîncetată. Primul număr a apărut imediat după izgonirea armatelor roșii, maghiare, din Oradea.

Cine cunoaște istoricul existenței efemere a revistelor noastre, mai mult sau mai puțin literare sau culturale, când nu politice, își poate da seama mai bine ce înseamnă 20 de ani de existență. Născute din ambiția unor grupulețe de mântuitori ai condeiului, cari simt nevoia, ca să se consacre reciproc fie ca scriitori, fie ca gânditori politici, ele își încetează existența imediat ce obiectivul a fost atins. Imediat ce proaspăt literat sau om politic a fost lansat. Ba am avut reviste „culturale”, apărute numai din nevoia de a justifica cu ceva subvențiile și abonamentele încasate de către proprietarii-directori, om al partidului dela putere, dela autorități, comune, corporații, etc. Evident, că și asemenea publicații și-au încetat existența de acte justificative, imediat ce subvențiile, cari trebuiau justificate, nu au mai putut fi presate, partidul plecând dela putere.

Dela 1 Dec. 1918 și până la 27 Februarie 1938 au apărut în România nu mai puțin decât 937 reviste de diferite categorii. Cifra nu e exactă, căci numai arhivarul Academiei Române, care primește, sortează și ține în evidență publicațiile ce apar, ne-ar putea da de numărul exact al revistelor apărute și dispărute. Unele după primele numere, altele după un an, două, de existență.

Au supraviețuit, sau au avut o viață mai lungă numai revistele de specialitate. Sau acelea, cari într'un cerc mai larg umpleau de fapt un gol, îndeplineau indevăr o misiune culturală.

Revista „Cele Trei Crișuri” prin existența sa de 20 de ani demonstrează, că face parte din această ultimă categorie. Că îmbrățișând problema culturală și de propagandă națională pe granița de Vest a țării, a umplut un gol. A îndeplinit o misiune într'un post înaintat al romanismului. In Oradea „Familiei” lui Iosif Vulcan, care în alte vremuri și în împrejurări a știut să dea familiei intelectualului de aici revista de care aceasta avea nevoie.

Numărul 7—8 anul XX apărut acum, îmbrățișează trei probleme de actualitate.

Aceia a actualelor noastre frontiere, pe cari unii dușmani ar voi să le pună în discuție. Revista după un articol privitor la noul patriarh al României, publică articolul introductiv al dlui Gh. Tăușan despre Regina Maria „zeita di povește” al războiului nostru de întregire. Articolul poartă titlul „O inimă care nu mai bate”. Nu mai bate pentru popor și țara Sa, dar veghează din biserica dela Balcic, asupra noastră.

Urmează un fragment din „Amintirile din război ale Reginei Maria”. Din războiul de întregire, unde s'a scris cu sânge românesc, actul de dreptate istorică, s'au trasat, pentru veșnicie, actualele frontiere, unde sub privirea de mamă și domniță a Reginei și sub aceia de soldat și bun român a Regelui virtuțile ostășești ale neamului s'au manifestat din plin:

După problema de actualitate a Poloniei și a Danzigului tratată de d. col. Gh. Bacaloiu sub titlul „Politica egoismului”, urmează aceia a drumurilor și căilor de Comunicații din România.

Problema e înfățișată sub aspectele ei multiple de către d. insp. Bunesco secretarul gen. al Ministerului Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, Ing. Insp. general Nic. Profiri, Dir. gen. al Drumurilor, Ing. șef D. Cambureanu dir. în Dir. Drumurilor, d. prof. univ. Simionescu sub acelaș al turismului, publicându-se

și un interesant articol și document privind istoricul drumurilor din România. Actualitatea problemei căilor de comunicații și importanța ei din punct de vedere al apărării naționale a fost îndeajuns de subliniată prin discursul Regal dela Constanța.

După ce revista reproduce interviul acordat de către M. S. Regele publicistului Raymond Reconly, arată printr'un documentat studiu ce minunat mijloc de propagandă a fost participarea

României la Expoziția din New-York, reproducând o seamă de clișee cu vederi din pavilionul României.

Revista apărută în condițiuni tehnice ireproșabile mai conține încă o seamă de articole și studii privitoare la mijloacele noastre de comunicații, apoi note, recenzii etc.

In numărul următor revista intrând în al 21-lea an de existență, evenimentul va fi sărbătorit în cadrul cuvenit.

Traian Birăescu

Pentru cei «care surâd încă...»

„Serviciul Social, prin Căminurile lui, este această adunare a tuturor eforturilor într'un singur scop comun: „ridicarea satelor.”

Aceasta nu este numai o năzuință a cătorva. Este o absolută necesitate națională. Și chiar dacă astăzi se pot găsi unii care surâd încă, mâine toți se vor convinge că altfel nu putem să ridicăm, la înălțimea la care trebuie ridicată, întreaga populațiune de pe pământul românesc.”

Sunt cuvintele M. S. Regelui, rostite cu prilejul celui de al V-lea congres general al Căminelor Culturale, ținut la București, în ziua de 6 Iunie a. c. Cuvintele pe cari ar trebui să le învețe pe de rost, toți acei „care surâd încă”, pentru a ști că Serviciul Social „este o absolută necesitate națională”, o necesitate de viață a neamului nostru și o datorie creștinească.

Cine se îndoiește încă de aceasta, ostenească-se într'o zi până într'un sat și se va convinge pe deplin de această necesitate națională și datorie creștinească. Ba chiar mai mult. Nu numai că se va convinge, dar — dacă e român și creștin — cred că va deveni unul dintre cei mai pasionați muncitori pentru „ridicarea satelor.” Pentru că nu poate exista român și creștin adevărat, care văzând agonia satelor noastre, să nu se cutremure, să nu se hotărăască să facă tot ceace poate face pentru aceste sate. Nu sunt vorbe acestea, cari vor să impresioneze, ci adevăruri desprinse ca durere din durerea satelor noastre, concluzii rezultate din statistici și dovezi categorice și reale, cari dovedesc fără putință de împotriviare, tragedia înspălmântătoare a satelor noastre, bolnave, obosite, descurajate, sărăcite, gata de moarte. Ridicarea lor din moarte deci, nu mai poate întârzia nici o clipă. Iată ce vrea dar Serviciul Social. Opera pe care vrea s'o facă, pe care trebuie s'o facă acest Serviciu Social este o operă mare, o operă cum nu s'a făcut la noi până acum, din care pricină mulți o socotesc prea frumoasă, dar irealizabilă.

Aceștia însă, nu trebuie să uite un lucru. Nu trebuie să uite, că experiența și vremea ne-a învățat, că o idee oricât ar părea de stranie, se poate realiza cu toată siguranța, dacă are un temelii logic și mai ales o îndreptățire și un scop moral, o justificare etică și creștinească.

Și ce alt scop moral poate fi mai frumos decât acela de a face binele și a-l arunca apoi în mare, după vorba poetului Vlașă? Ce alt scop mai sublim decât acela de a face oricând și oriunde ceace și lui Dumnezeu îi place? Și ce alt temelii mai logic decât acela de a înfăptui pentru țara și neamul tău, ceace trebuie să înfăptuești pentru el, în marginile adevărului, binelui și frumosului? Ce alt temelii mai logic decât acela, de a face din țara ta o țară frumoasă și fericită, umblând pe cai cinstite și drepte?

Bine'nțele, mai ales în domeniul primenirilor sociale și al transformărilor fundamentale sufletești de cari au nevoie toate satele noastre, nu trebuie să pornim la drum cu gândul prea îndrăzneț de a înfăptui totul numaidecât, așa ca în vis și în povește, ci cu hotărârea românească și neclintită, de a munci fără răgaz și șovăire întreaga viață, pentru realizarea unui ideal atât de înalt ca acela de a ridica satele noastre, acolo unde trebuie să fie. Căci idealurile mari cu adevărat, nu se pot înfăptui într'o singură generație. Istoria și viața unui neam nu sunt trecătoare, ci veșnice, depășind generațiile și vremurile. Ele nu se încep și nici nu se sfârșesc cu o singură generație, ci se întregesc generație cu generație, veac cu veac, legând cele trecute vremi de cele viitoare, morții cu cei vii. Viața este făclie care se prăde din mână în mână, este goană a forțelor dealungul istoriei și eternității.

Nu trebuie deci, să avem pretenția trufașă de a realiza totul într'o singură generație. Dar nu trebuie nici să ne pierdem vremea văicărintu-ne băbește, că ne piere neamul, pentru că nu plângând îl putem ajuta, ci muncind cinstit și cu trageră de inimă, muncind fără întrerupere, toți și pentru toate ale noastre. Nu cu vorba însă, ci cu fapta, căci cultură nu înseamnă vorbă laudăroasă și urflată, ci faptă vie și crelatoare. Cultură înseamnă creație, înseamnă biruință asupra morții, înseamnă mântuire și viață. In această viață stă mântuirea și biruința de mâine a satului nostru, iar în biruința lui sălășluște însăși chezășia de trăinicie în eternitate a sufletului specific românesc, a culturii românești, a destinului românesc, spre slava Domnului și fericirea neamului și patriei românești.

V. Vărădean

Mai estin ca oriunde

cu mâncări bune și băuturi veritabile veți putea trăi mulți ani...

bun, curat și estin se servește la Restaurantul

„BOLTA RECE” Prop. Bădeanțu Petre
Timișoara Cetate Str. Vasile Alexandri 3 Vis a vis de Banca Românească
Sprijiniți Comerțul Românesc

MEMENTO TIMIȘOREAN

Calendar

SAMBATA 19 AUGUST

Ortodox: Sf. Martir Andrei Strătila (+ 304).

Catolic: Sf. Ioan Eudes.

Farmacii de serviciu. Circ. I: Salvator, Bul. Regele Ferdinand 3. — Circ. II: Șarpe, Piața Traian 7. — Circ. III: Merkle, Str. Miron Costin 1. — Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29. — Circ. V: Kóváry-Chioreanu. — Fratelina: Panaioth. — Freidorf: Eremita.

Spectacole

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Strada iubirii (Champs Elysées)” cu Sacha Guitry.

Scala: „Amanda”, cu Ginger Rogers și Fred Astair — „Uraganul” cu Dorothy Lemoir.

Corso (fost Rivoli): „Senorita”, cu Jeanette MacDonald și Nelson Eddie.

Apollo: „Liliacul”, cu Lida Baarova și Hans Moser.

Atlantico: „O lacrimă pe mormânt” și „Băeți in uniformă”.

Radio

SAMBATA 19 AUGUST

Radio-România, Radio-București, Radio-Experimental. Ora 7: Concert de dimineață (discuri), Gimnastică ritmică, Continuarea concertului dimineții (discuri), Sfaturi gospodărești și igienice. Ora 12: Muzică variată (discuri). Ora 13: Ora Sport, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 13.05: Concert de prânz, Orchestra Vasile Julea; voce: Nicu Stoienescu. Ora 13.45 Spectacole. Ora 13.55: Continuarea concertului. Ora 14.10: Radio-jurnal. Ora 14.30: Continuarea concertului, Orchestrei Vasile Julea. Ora 15.10: Actualități. Ora 17: Ora străjerilor. I. Maior Marin Georgescu, Comandantul Centrului de inițiere Breaza: De vorbă cu străjerii. II. „Sub lumina devizei”, scenariu radiofonic, de I. Manoiu, executat de străjerii Centrului de inițiere Breaza; Conducerea muzicală: Prof. Stratigă. Ora 18.15: Ora „Muncă și Voe Bună”. I. „Orice meserie își are cântecul ei”, reportaj muzical, de Th. Brudin, executat de Trio „Voe Bună”. II. Corul Asoc. absolvenților din Invățământul muncitoresc, condus de Botez. III. Sfatul medicale, de dr. I. C. Ivănescu. IV. Jurnalul muncitoresc. Ora 19.15: Ora, Mersul vremii. Ora 19.17: Muzică ușoară românească, Jazzul, „Continental”. Ora 20: Peisajul marin in pictura română, de Sergiu Ionescu. Ora 20.15: Arie din operele, Ghirag Sakáhan (voce): Arie din „O noapte in Venetia” de Johann Strauss; Arie din „Războiul vesel” de Johann Strauss; Arie din „Favorita” de Robert Stolz; Arie din „Țara surășului” de Lehar; Arie din „Friederika” de Lehar; Arie din „Paganini” de Lehar. Ora 20.40: Concert de vioră, Al. Theodorescu: Melodie de Ch. W. Gluck; Cântec in stil Ludovic XIII și Pavană de Louis Couperin; Imnul soarelui de Rimsky-Korsakoff; Humoresca de Cealokowsky; Două vechi dansuri vienezesc de Kreisler: a) Durerea dragostei; b) Bucuria dragostei. Ora 21.05: Poșta Radio. Ora 21.20: Concert de seară, Orchestra Radio dirij. de Ion Ghiga: Uvertura japoneză de Jashitomo; Arie din „Sylvia” de Delibes (solo vioră); Prima iubire de Fr. Suppé (solo flaut); Menuet de Boccherini; Sub cerul Florenței de Ackermans; Canarul de Poliakın; Ceasornicul și porțelanul de Saxa de Ketelbey; Dansul veriteții de Elliott Smith; Gopak de Mussorgsky. Ora 22: Radio-jurnal (I); Sport. Ora 22.15: Muzică de dans (discuri). Ora 23: Radio-jurnal (II). Ora 23.15: Concert de noapte al Orchestrei Ionel Cristea, transmis de la restaurantul „Terasa Cercului Militar”. Ora 23.45: Jurnal pentru străinătate in limba franceză și engleză.

Pedepsirea unor funcționari fiscali dela Sasca-Montană

Timișoara, 19. — Inspectoratul financiar Timișoara a mai luat, împotriva personalului dela serviciile exterioare, următoarele măsuri:

Ruva Ioan, agent de urmărire la percepția Sasca-montană, a fost suspendat și deferit parchetului, fiind acuzat că a primit, la diferite intervale, un total de 2150 lei, dela viticultorii de acolo, la primirea declarațiilor de vin și fabricarea rachiuului.

Petru Găvrilă, percepător de agenție, șeful celui dintâi, a fost propus pentru suspendare, intrucât a știut despre faptele celui dintâi și n'a luat nici o măsură. De asemenea, sub aceiași acuzațiune, a fost propus pentru pierderea salariului pe 10 zile, percepătorul de circumscripție Ion Simionescu, șeful celor dintâi.

Turneul de teatru popular al Astei Bănățene

Trupa teatrului a Cercului Cultural Artistic „Astra Bănățeană” în Serviciul Social, își continuă turneul la sate cu succes moral foarte bun, fiind dorită și invitată de a participa și în comunele unde au mai debutat cu un alt program, căci au lăsat urme frumoase artistice în sufletul sătenilor plugari și intelectuali.

Așa s'a întâmplat în comuna Denta unde nu de mult au dat un spectacol în frumoasa „Casa Națională” cu drama „Năpasta” de Carageale. Acum tot în Denta la data de 16 August seara grupa din Șoșdea a dat o nouă reprezentație având în program „Nevasta lui Cerceșu” de P. Locusteanu, cu haine originale împrumutate dela Teatrul Național din Timișoara.

La data zilei de 15 August trupa fiind invitată în comuna Percosova fiind hramul bisericii (ruga) la care au participat oaspeți din diferite sate, trupa a organizat seara un spectacol, iar în ambele zile orchestra trupei a cântat la hora satului.

În seara zilei de 12—13 August diletanții acestei trupe au dorit să se afirme și în stațiunea balneară Buziaș unde ne punându-li-se la dispoziție o sală mai potrivită în parcul băilor, au avut foarte puțin spectatori. Noi credem, că această trupă de artiști țărani ar trebui sprijinită, încurajată și chiar invitată de autoritățile comunelor și chiar a orașelor, pentru a se arăta, că românii bănățeni pe lângă ocupația agricolă se ocupă și cu artele.

Itinerariul trupei de teatru „Astra bănățeană” Serviciul Social este următorul:

La data de 20 August în comuna Șoșdea; La 27 August în comuna Hitiaș; La 29 August în comuna Dubaz; La 3 Septembrie în comuna Ferendia; La 8 Septembrie în comuna Voiteni; La 9 Septembrie în comuna Birda și la 10 Septembrie în comuna Murava.

Numirea noului director al liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie

Orăștie, 19. — Liceul de băieți cu internat bine îngrijit din Orăștie, este clasificat de autoritățile școlare superioare între primele institute de învățământ din țară, mulțumită zelului depus de corpul didactic în fruntea căruia a stat cu sârg și demnitate timp de două decenii d. prof. Aron Demian, avansat inspector general, pe care l'a urmat cu vrednicie d. prof. Ioachim Rodeanu, numit recent la o școală superioară la Cluj ca profesor.

Plecarea sa, din Orăștie, unde a făcut apostoliile românească 19 ani, este regretată de toți bunii români!

În locul d-sale a fost numit și a luat postul de director în primire, d. prof. Petre Munteanu, un tânăr dar valoros și apreciat membru al corpului profesoral. Numirea sa în acest post înalt, este primită cu mulțumire de toți românii de bine.

Războiul nervilor continuă

Londra apreciază liniștea și răbdarea guvernului polonez

Anglia nu se va închina niciodată în fața forțelor agresivității

Londra, 19 (Rador). — Ziarele britanice au fost în ultimele zile pline de așa zise „planuri de pace”, cari au fost întocmite în diferite capitale. Agenția Reuter află că în cercurile oficiale britanice nu se știe nimic de vreo conferință oarecare de pace. Svonurile că ar exista un plan pentru o conferință în

patru, sunt considerate la Londra ca o nouă mișcare în cadrul așa zisului „război al nervilor.” Răspândirea acestui svon, se afirmă în aceste cercuri, este socotită drept un act de propagandă, urmărind să facă cercurile poloneze să susțină intențiile britanice și totdeauna, în cazul când asemenea planuri ar fi

respinse, să se vorbească de „democrațiile războinice”.

Trebuie să fie evident pentru toată lumea că în acest mod nu poate fi rezolvată chestiunea Danzigului. În primul rând, dacă ar fi să se întrunească o asemenea conferință, Polonia ar fi principala țară reprezentată și nici Uniunea Sovietelor nu ar putea fi omisă. Admirabila liniște și răbdare cu care guvernul polonez a făcut față provocărilor tot mai mari, este în totul apreciată la Londra. Cercurile britanice păstrează și ele un calm desăvârșit în fața situației.

O DECLARAȚIE A MINISTRULUI DE AVIAȚIE ENGLEZ

Londra, 19 (Rador). — D. Kingsley Wood, ministrul aviației, luând cuvântul Joi la un banchet, a declarat între altele:

Forța își continuă starea de veghe trebuie să fi lozina noastră. Nu cred că cineva se mai îndoaie asupra fărâșei noastre și nici asupra intențiilor noastre. Nu căutăm ceartă niciunui popor și cred că buna noastră credință și intențiile noastre onorabile sunt cunoscute pretutindeni.

Cred că poporul britanic, la fel cu majoritatea oamenilor din toate țările, doarește pacea. Sunt însă lucruri ce contează chiar mai mult decât pacea, lucruri vitale, la cari nu se poate renunța vreodată.

Prețuim nu numai propria noastră libertate, dar și libertatea altora. Vom respecta în totul angajamentele noastre solemne. Niciodată nu ne vom inclina în fața forțelor agresivității. Putem merge înainte cu deplină încredere în forțele noastre. Anglia este tare: avem aviația noastră, avem o finanță puternică, avem curaj și hotărâre de a nu ne lăsa niciodată subjugați și în special avem o flotă incomparabilă, care nu a uita niciodată tradiția creată de Drake și Nelson. Acordăm completa noastră încredere flotei.

Vă vorbesc azi cu tot optimismul. Vă vorbesc ca unul care n'a pierdut speranța în pace. Războiul nu este inevitabil și noi nu am renunțat la speranța de a putea aduce un viitor mai bun pentru omenire.

CARTEA ALBĂ ÎN DISCUȚIA COMISIUNII PERMANENTE A MANDATELOR

Londra, 19 (Rador). Din raportul Comisiunii Permanente a Mandatelor, publicat simultan la Londra și la Geneva, reiese o foarte netă divergență de vederi între diferiții reprezentanți. Din cei 11 membri ai comisiunii, trei, anume Japonia, Germania și Italia și-au dat demisia. Un al patrulea, Spania s'a abținut. Din restul de șapte, patru, anume Belgia, Elveția, Norvegia și Olanda s'au pronunțat contra politicii engleze expuse în Cartea Albă asupra Palestinei. Restul de trei, printre care și Anglia — împreună cu Franța și Portugalia, au fost favorabil documentului.

Cu toate divergențele, membrii comisiunii au fost unanimi în a recunoaște că diferitele soluțiuni ale problemei Palestinei propuse de guvernul britanic, vor trebui să fie luate în considerație la momentul oportun.

În cercurile britanice se arată că Comisiunea Mandatelor este numai un for consultativ și că Consiliul Societății Națiunilor este singurul care va putea lua o hotărâre, în sesiunea sa din Septembrie.

Nu se ascunde la Londra că în momentul de față puterea mandatară se găndește la un regim federal pentru Palestina, pe baza constatărilor comisiunii Peel din 1937, care recomanda crearea a două state suverane.

Soldatii unguri au atacat o patrula românească

Un soldat și un sergent, români, au fost împușcați

BUCUREȘTI, 19 (SIR). — Patrula de grăniceri dela punctul Ateașul nou, făcând controlul frontierei, a fost atacată pe furiș în vilele Homog, lângă borna nr. 10. Asupra patrulei s'au tras mai multe focuri de armă.

Un soldat a fost împușcat pe la spate și a murit, iar un sergent a fost străpuns cu baioneta și se află în stare gravă. Un soldat sanitar care însoțea patrula pentru inspecție sanitară, a dispărut. La locul agresiunii s'au găsit mai multe tuburi cartușe model 95 maghiar.

Sergentul Chiosa Nicolae înainte de a intra în comă a făcut declarații care concordă cu alte elemente ale anchetei

și din care rezultă că 4 soldați maghiari cari se găseau pe teritoriul românesc au încercat să intre în vorbă cu soldații români. Patrula noastră trecând înainte au ieșit din porumbiște alți 6 soldați maghiari și cu toții au deschis focul asupra patrulei românești. Declarațiile sergentului Chiosa Nicolae, concordă și cu urmele pașilor și cu urmele de luptă, constatate, precum și cu încărcătoarele și tuburile de cartușe maghiare găsite la fața locului.

Autoritățile militare au deschis o anchetă pentru a se stabili împrejurările în care s'au desfășurat atacul și pentru a preciza răspunderile.

Presă franceză despre situația internațională

Intrevederea dintre d. Mussolini și mareșalul Badoglio
Cheia situației se află la Moscova

Paris, 19 (Rador). — Ziarele pariziene de Vineri examinează situația internațională în lumina ultimelor evenimente. „Le Jour” anunță din Berlin:

„Nu se poate nega că guvernul german ține mult să aibă ajutorul Ungariei. În Germania se crede că această adevărată armă are un mare rol în stadiul actual al războiului nervilor. Acestea sunt calculele pe care și le face Reichul după opinia mai multor diplomați?”

Calculele însă sunt false deoarece nimic nu va putea învinge voința de rezistență dărză a Poloniei și nici ferma hotărâre a aliaților. Nimic nu dă de altfel indicii că guvernul din Budapesta ar fi decis să intre în jocul pe care i-l propune Berlinul.

„Le Figaro” transmite din Roma: D. Mussolini a primit Joi pe mareșalul Badoglio comandantul suprem al for-

țelor italiene și a avut o lungă conversație cu caracter pur militar. Este locul să se amintească că recent mareșalul Badoglio a inspectat fortificațiile din Libya, după care s'a dus în Albania.

„Epoque” scrie că cheia situației nu o constituie Budapesta. Ea se găsește la Moscova, unde militarii francezi, englezi și ruși discută zilnic.

„L'Ordre” într-o corespondență din Roma afirmă: „Nelinștea poporului italian este atât de mare în cât autoritățile fasciste au trebuit să ia în grabă unele măsuri neașteptate: permisiunile militare care erau suprimate în ultimul timp sunt din nou acordate până la 6 Septembrie”.

„Le Populaire” sub semnatura d-lui Leon Blum scrie: „Consemnul rămâne mereu același: calm, vigilență și fermitate.”

Deraiere în stația Saligny

Doi ceferiști răniți

Circulația a fost restabilită

București, 19 (SIR). — O telegramă trimisă Direcțiunii Generale CFR. din stația Saligny anunță că astăzi noapte la orele 23.25 trenul nr. 9624 primit din stația Cernavodă oraș pe linia 6-a liberă, a acostat două vagoane încărcate ce se aflau pe linia 4-a peste marca de distanță, lăsate pe loc de trenul nr. 8569 S'a produs deraierea locomotivei și a tenderului precum și a primelor trei vagoane.

Circulația a fost închisă până la ora 0.35 până la ridicarea locomotivei și a vagoanelor deraiate.

Șeful de manevră Ungureanu și manevrantul Tudor Tudor au fost ușor răniți.

Din cercetările preliminare s'a constatat că vinovații sunt împiegatul de mișcare Kemen Iuhu din stația Saligny, precum și acarul E. Nicolae.

Sate bănațene

Jebelul, o comună care progresa

Timișoara, 18. — Printre satele bănațene cari au făcut remarcabile progrese în anii de după război, se numără și Jebelul, comună situată la o depărtare de aproximativ 30 km. de Timișoara. E un sat pur românesc, cu un hotar de 13.300 jugăre pământ arabil și 3000 locuitori.

Satul a dat o serie de intelectuali de seamă din cari amintim pe d-nii: prof. Lotchiță, decanul Facultății din Cernăuți, cunoscut și ca literat de seamă; dr. Iuliu Ionescu, actualul insp. administrativ al ținutului Timiș; dr. E. Loichiță consilier la primăria municipiului Timișoara; dr. Ioan Ionescu, șeful contenciosului Camerei de muncă din Timișoara, apoi pe frații Surlașiu și alții în fruntea cărora stă venerabilul păr. Ioan Ionescu, care a implinit vârsta de 80 ani.

Gratie eforturilor depuse de acești distinși fii ai comunei, satul a făcut frumoase progrese.

Mulțumită d-lor: subsecretar de stat dr. Coriolan Băran și insp. adm. Iuliu Ionescu, fost subprefect al județului Timiș-Torontal, comuna se mândrește cu un cor mixt de 120 persoane și o fanfară de 30 persoane, amândouă instruite de țaranul compozitor Nistor Miclea dela Mercina și conduse de păr. Liviu Surlașiu.

O altă mândrie a comunei este Casa Națională, poate cea mai frumoasă din tot județul.

Comuna mai este înzestrată cu două parcuri, stadion etc. și are Cămin Cultural al cărui președinte este deasemeni păr. Liviu Surlașiu.

UN SINDICAT DE MARE IMPORTANTĂ

În anul 1935, s'a înființat în această comună un sindicat pentru creșterea vacilor de rasă Simenthal, cu un prîjin de peste 200.000 lei din partea prefecturii. Președintele al sindicatului este d. Ing. agr. Gheorghe Chelemen, directorul Școlii de agricultură din Ciacova.

La început oamenii au primit peste 70

vacii tinere de rasă Simenthal, și doi tauri de montă din aceeași rasă, iar în prezent, majoritatea gospodarilor sunt membri ai sindicatului. Avantagiile de cari se bucură, sunt mari. Astfel, e suficient să amintim că pe un reproducător tânăr, de 10—12 luni, încasează între 20—25.000 lei.

În comună s'a mai construit un grajd de simultanizare, care, dimpreună cu sindicatul, au contribuit în mare măsură la dezvoltarea zootehniei.

Tot în această ordine de idei, trebuie să mai amintim că anul trecut, la Jebel s'au ținut o serie de cursuri țărănești cari au fost urmate de numeroși săteni.

O ȘCOALA MODEL

În prezent, în comuna Jebel, prin grija conducătorilor județului și ținutului, se ridică cea mai frumoasă școală primară din județ. Edificiul este terminat în roșu. E o clădire monumentală cu un etaj și care, pe lângă numărul necesar de săli, va avea și toate dependențele trebuincioase unei școli primare moderne.

Lată sumele ce s'au investit în această școală: primăria a dat 550.000 lei, comitetul școlar un ajutor de 200.000 și un împrumut de 100.000 lei; ținutul a dat 300.000 lei, iar din negocierea titlurilor împrumutului de înzestrare, s'a mai realizat 170.000 lei. În total lei 1.320.000.

În actuala campanie se va face tâmplăria, tencuiala internă, treptele și coridoarele cu plăci de ciment.

Mai rămâne de făcut: tencuiala externă, mobilierul, materialul didactic, baia școlară, fântâna, apeductul și edificile laterale grajd etc., cari mai necisită 100.000 lei.

În total școala va costa aproximativ 2 milioane lei.

Jebelul e un sat frumos. A făcut remarcabile progrese edilitare și culturale, dar din punct de vedere al natalității, lasă foarte mult de dorit. Diferența dintre nașteri și decese se soldează anual cu 30—40 suflete în minus.

T. B.

Viața breslelor

Mare adunare muncitorească la Reșița

Timișoara, 19. — Breasla lucrătorilor metalurgiști ne informează că la Reșița va avea loc o mare adunare muncitorească în ziua de Marți 22 l. c. Adunarea se va ține în sala cinematografului din Casa Muncitorilor.

Se va discuta cu acest prilej diferite doleanțe ale muncitorilor metalurgiști și electricieni, între cari și cazul nerespectării de către direcțiunea UDR a dispozițiunii legale referitoare la plata de 50% din salarii pentru muncitorii concentrați.

Chestiunea gimnaziului industrial, deasemeni va fi discutată. La Reșița după cum se știe a existat un gimnaziu teoretic care a fost desființat. Muncitorii cer ca el să fie reînființat ca gimnaziu industrial.

Deasemeni se va discuta chestiunea concedierii muncitorilor de către întreprindere atunci când au nenorocul să se îmbolnăvească.

Despre toate acestea se va întocmi un memoriu care va fi înaintat forurilor în drept.

Conflictul muncitoresc din Valea Jiului

La minele de cărbuni din Valea Jiului, există în prezent un conflict de muncă între muncitori și întreprindere, pe chestia revizuirii salariilor care trebuia să se facă conform contractului.

Cum această revizuire nu s'a făcut și contractul de muncă a expirat, s'au fixat tratative pentru ziua de 28 l. c., atât în ce privește revizuirea salariilor cât și pentru încheierea unui nou contract colectiv.

Muncitorii cer o majorare a salariilor proporțională cu scumpetea.

Mari nemulțumiri la uzinele Ferdinand

La uzinele Ferdinand, dar și la Nagdrag, sunt mari nemulțumiri în rândul muncitorilor. La breaslă zilnic sosesc nemulțumiri dela acești muncitori. Eri au înaintat chiar și un memoriu prin care cer să li se examineze situația.

Ei se plâng din cauza tratamentului neuman la care sunt supuși de către unul din directorii fabricii. Nu li se comunică foile de acord și sunt salarizați slab.

Din partea „Consumului”, deasemeni au nemulțumiri în privința distribuirii articolelor de primă necesitate, care pe lângă că sunt de calitate inferioară, de cele mai multe ori nu se găsesc în cantitățile necesare.

Conducătorii breslei au hotărât să se deplasează la fața locului spre a examina situația muncitorilor dela această întreprindere.

Nemulțumiri și la fabrica din Topleț

La fabrica din Topleț, sunt unele nemulțumiri în rândul muncitorilor. Cei nemulțumiți sunt turnătorii cari lucrează prin rotație câte 3—4 zile pe săptămână, ceea ce înseamnă o reducere a câștigului cu 33%. Aceasta se întâmplă în vreme ce alte categorii de muncitori lucrează și ore suplimentare.

Turnătorii vor o repartitie mai dreaptă a lucrului.

Cronica judiciară

Un proces postum de onorar

Timișoara, 19. — La Curtea de apel din localitate, în completul de vară prezidat de d. Sc. Constantinescu, s'a desbătut ieri dimineață în continuare, un proces de onorar avocațial între familia avocatului decedat dr. Nicolae Reichardt și moara „Panonia” din Jimbolia.

Dr. N. Reichardt fusese avocatul morii. La moartea sa, familia lui a dat în judecată moara, cerând să i se plătească

171.000 lei onorarul avocațial al celui decedat.

Cauza a ajuns în luna Februarie la tribunalul Timiș-Torontal și a fost câștigată de reclamantă.

Directorul morii, d. Mihai Koch, a făcut apel. Apelul s'a desbătut în trei ședințe, ieri urmând a 4-a.

La ridicarea ședinței de ieri, Curtea a fixat o nouă dată, când vor continua audierile reclamantilor.

Falsificatorii de cecuri în fața camerei de punere sub acuzare

Ei au fost menținuți în arest. Originea falsificatorilor

Falsificatorii de cecuri americane: tăbăcarul Wendel Iosif, crășmarul Wieder Solomon și mijlocitorul Kalmann Maxim, au ajuns din nou în fața Camerei de punere sub acuzare.

Dupăcum se știe, Cabinetul III instrucție a dat ordonanță de punerea lor în libertate, pe cautiune materială, iar parchetul a făcut apel. Camera a admis apelul făcut de parchet, reformând ordonanța cabinetului și menținându-i în stare de arest.

Cine sunt falsificatorii?

Creдем că este destul de interesant să

dăm pentru cititorii ziarului nostru originea falsificatorilor de cecuri, al cărora nume a devenit cunoscut în lumea timișoreană:

Wendel Iosif e tăbăcar de meserie, născut în Philadelphia (America), fiind fiul lui Iosif și al lui Rozsi Edhel.

Wieder Solomon, comerciant, s'a născut în Sighet (Maramureș). Tatăl și mama lui sunt Pavel și Estera Tenbaum.

Kalmann Maxim e singurul dintre falsificatorii născuți și crescuți în Timișoara; părinții săi sunt: Hermann și Elisabeta Menheim.

Delapidatori de bani publici trimiși în judecata curții criminale

Camera de punere sub acuz a Curții de apel din localitate s'a ocupat și de apelul făcut de parchetul tribunalului din Arad, în contra încasatorului Geza Micloș dela percepția III-a orădană, învinuit de delapidare de bani publici.

Geza Micloș, care este originar din Brașov, sublocotenent de rezervă și care a mai fost pedepsit și anul trecut

printr'o decizie penală de tribunalul din Arad, a înlocuit la 13 Ianuarie 1934 și la 24 August 1936 sumele de 265.506 și 304.539 lei plătite de doi debitori, cu bonuri de impozit, însușindu-și diferența dintre valoarea nominală a titlurilor și cea reală din cursul zilei.

Camera de punere sub acuz a deferit cazul Curții criminale din localitate.

Delapidare de bani și abuz de încredere

Tot astăzi aceeași cameră a desbătut și cazul agentului de urmărire Gheorghe Cociuba din comuna Drauț (Arad), învinuit de delictul de abuz de încredere.

Numitul și-a îngusit două însemnate sume din avutul public, falsificând registrul-chitanțier.

Cazul său a fost trimis de cameră la curtea criminală.

Organe din învățământul minoritar suspendate pentru luare de mită

BUCUREȘTI, 19 (SIR). — Subinspectorul școlar de control pentru școlile minoritare, Augustin Pop, din județul Sălaj, a fost desărcinat din această funcțiune și suspendat de învățământ pentru luare de mită.

Deasemeni, pentru același motiv, a fost suspendat din învățământ și învățătorul confesional Koos Mihail din Zalău.

Ambii sunt trimiși în judecată comisiunii disciplinare.

Recensământul și clasarea materialelor rechiziționabile

BUCUREȘTI, 19 (SIR). — Monitorul Oficial de azi publică decizia Ministerului Apărării Naționale relativă la executarea recensămintelor și clasarea rechizițiilor. În cursul acestui an se vor executa următoarele operațiuni pregătitoare de rechiziții:

1—30 Septembrie și între 20 Oct.—20 Noembrie.

Animalele ce se exportă în Germania vor trebui vaccinate

Timișoara, 19. — Printr'o adresă trimisă Inspectoratului general zootehnic și veterinar al ținutului Timiș, Ministerul Agriculturii, a dispus ca începând cu data de 1 Septembrie a. c., nu se mai pot exporta animale în Germania decât dacă vor fi vaccinate cu ser anti-aftate din Germania.

Acest ser se va plăti de exportatori și se procură dela Uniunea Sindicatelor pentru raționalizarea exportului de vite din România.

1. Recensământul și clasarea animalelor, vehiculelor cu tracțiune animală, harnașamentului și bicicletelor prevăzute de art. 11—16 și 23 din Legea asupra Rechizițiilor precum și art. 70—90 din regulamentul acestei legi.

2. Recensământul ambarcațiunilor, sârmei lise și ghimpate și al materialelor sanitare, farmaceutice și veterinare.

3. Recensământul și clasarea autovehiculelor de orice categorie.

Aceste operațiuni se vor executa între

De ieri până azi

ECONOMICE

INSPECȚIILE D-LUI TEOFIL SIDOROVICI

București, 19 (SIR). — D. Teofil Sidorovici comandantul „Străzii Țării” a inspectat unitățile străjerești de pe Valea Prahoval și din Țara Oitului.

VIZA CARNETELOR CFR. A FUNCȚIONARILOR SCOȘI LA PENSIE

București, 19 (SIR). — Direcția CFR. a aprobat ca autoritățile de Stat să facă viza carnetelor tuturor funcționarilor scoși la pensie în cursul anului 1939—1940, cu valabilitatea până la 31 Martie 1940.

AMBASADORUL ANGLIEI LA CONTELE CIANO

Roma, 19 (Rador). — Sir Percy Lorrain, ambasadorul Mării Britanii a avut Joi o întrevedere cu Conte Ciano, cu care a discutat chestiunile la ordinea zilei ce au urmat după înapoiera de la Salzburg a ministrului afacerilor străine al Italiei.

Contele Ciano a primit Joi și pe ambasadorul Germaniei.

STRAJA ȚĂRII MULȚUMEȘTE PENTRU INSTALAȚIILE „SALVAMAR”

București, 19 (SIR). — „Straja Țării” aduce public mulțumiri d-lor Miniștrii gen. P. Teodorescu, Ministrul Aerului și Marinei și Mitiță Constantinescu, Ministrul Finanțelor, pentru frumosul dar făcut „Străzii Țării” prin cedarea clădirii și terenului „Salvamar” dela Mamaia cu toate ambarcațiunile ce-i aparțin.

EVOLUȚIA CRIZEI DE GUVERN DIN EGIPT

Cairo, 19 (Rador). — Ali Mahar Pașa a fost însărcinat cu formarea cabinetului.

EXPLOZIE LA O FABRICĂ DE ARTIFICII DIN ITALIA

Roma, 19 (Rador). — Fabrica de artificii din localitatea Lucera, a luat foc din cauza exploziei unei lazi cu petarde. Au fost omorâți proprietarul fabricii și șase lucrători, iar alți patru au fost grav răniți.

PUNEREA IN VIGOARE A LEGII EVREEȘTI IN UNGARIA

Budapesta, 19 (Rador). — Un consiliu de miniștri s'a ținut Joi, sub președinția Contelui Teleki. Se afirmă că deliberările au fost asupra ordonanței de punere în vigoare a legii private a evrei.

NOULE MONETE DE 250 LEI DE ARGINT SE PUN IN CIRCULAȚIE

București, 19 (SIR). — La 21 August vor fi puse în circulație noule monete de 250 lei de argint, în locul celorlate al căror ultim termen de retragere a fost la 16 August. Noua monedă are mare superioritate față de cea retrasă, prin aceea că nu poate fi falsificată.

GERMANIA MASEAZĂ TRUPE LA GRANIȚA UNGARO-SLOVACĂ

Londra, 19 (Rador). — Ziarul „Times” transmite din Berlin: Din surse neoficiale, dar demne de încredere, ungare și germane se afirmă că un comandant militar german va fi instalat la Bratislava într-un viitor apropiat. În acest oraș se poate constata de câțiva timp un tot mai mare număr de ofițeri germani.

Târgurile și satele din valea ce duce spre Polonia sunt înșesate de trupe, în special târgurile Trencin și Zillnám.

Toate drumurile ce duc la Sillna, cea mai importantă intersecție de căi ferate din Slovacia, sunt interzise traficul civil.

OPRIREA INCARCĂRIILOR DE CEREALE PENTRU CONSTANȚA

Constanța, 19 (SIR). — Silozurile din Constanța fiind blocate, Căile Ferate au suspendat încărcările de cereale pentru Constanța.

UN MILION DE LEI PENTRU MANASTIREA DELA BICAZ

Bicaz, 19 (SIR). — Rezidența Regală a Ținutului Prut a acordat un milion lei pentru mănăstirea ce se va ridica în memoria Mării Regine Maria, la Bicaz, jud. Neamț.

SCUMPIREA LEMNELOR DE FOC IN CAPITALA

București, 19 (SIR). — Piața lemnelor de foc a înregistrat ultimele zile urcări însemnate datorită puținelor lemne sosite în capitală. Cotează fagul 8000 lei vagonul, iar lemnele de cer 8800 lei vagonul.

INFINTAREA SERVICIULUI MUNCII IN SLOVACIA

Bratislava, 19 (Rador). — Carol Murgas, șeful de Stat Major al gărzilor din Hlinka, a declarat ziaristilor că guvernul slovac are intenția să înființeze un serviciu al muncii asemănător celui național-socialist.

REZULTATELE REVIZUIRII CETĂȚENILOR

București, 19 (SIR). — Direcția Statisticii Judiciare a izbutit să totalizeze rezultatele revizuirii cetățenilor din Ținuturi. Statistica generală se va încheia probabil între 20—25 August.

MINORITATEA MAGHIARĂ ADUCE MULȚUMIRI GUVERNULUI ROMÂN

București, 19 (SIR). — Contele Nicolae Bánffy și Paul Szász, reprezentanții minorității maghiare în Parlament, s'au prezentat astăzi d-lui președinte al Consiliului de Miniștri, Armand Călinescu, pentru a-i exprima mulțumirile lor cu privire la Legea pentru Acordarea Naționalității și în general pentru tratamentul de care beneficiază minoritatea maghiară în România. Aceste mulțumiri au fost exprimate și în scris.

INCENDIU DE PADURE IN JUDEȚUL SIBIU

Râmnicul Vâlcea, 19 (SIR). — Pădurile Statului din comuna Sadu, jud. Sibiu, au luat foc. Administrația întreprinderilor forestiere „Carpatina” din Brezoi (Vâlcea), care are exploatarea prin acele părți, a cerut ajutorul legiunii de jandarmi din Râmnicul Vâlcea.

SPANIA ISI AFIRMA DREPTURILE ASUPRA GIBRALTARULUI

Burgos, 19 (Rador). — Ministerul de război a reînființat postul de „Guvernator militar al Gibraltarului”, care fusese desființat de guvernul republican. În acest nou post a fost numit generalul comandant al Diviziei 22.

Cercurile politice spaniole, afirmă că prin măsura luată, Spania vrea să-și afirme drepturile sale suverane asupra teritoriului din jurul Gibraltarului.

ETATIZAREA POSTURILOR DE RADIODIFUZIUNE JUGOSLAVE

Belgrad, 19 (Rador). — Guvernul a dat un decret prin care toate posturile de radiodifuziune din Jugoslavia sunt etatizate. Actualele stațiuni de radiodifuziune, anume „Radio-Belgrad” și „Radio-Zagreb”, vor fi expropriate.

ROMANIA ARE GRADINARI SPECIALISTI BINE PREGATIȚI

București, 19 (SIR). — Pe lângă fiecare Cameră Agricolă din țară va lua ființă câte un birou horticol la care nu vor funcționa de cât specialiști români. De remarcat că în 1929 au intrat în țară 4940 grădinari bulgari specialiști în horticultură. Anul acesta nu s'a mai permis intrarea decât la doi specialiști bulgari, întru cât avem și noi specialiști, chiar mult mai bine pregătiți ca cei bulgari.

Bestiala faptă a unui țăran din Vârfurile

El violează pe fica sa naturală

Timișoara, 19. — Un monstruos incest — care a fost dat numai acum în vileag, în urma unor împrejurări nefaste — s'a produs înainte cu două luni în comuna Vârfurile din județul Arad.

Tăranul Petru Ștefan, în vârstă de 37 ani, trăind împreună cu fica sa naturală, Ileana Miclău, de 16 ani, născută dintr-o dragoste anterioară a sa cu o femeie din sat, Cristina Barboș, azi măritată cu un oarecare Sârbu, — se afla într-o zi din luna lui Iunie la seceris, pe o holdă de grâu a unui gospodar înstărit din sat. Profitând de faptul că, în afară de el nu mai era niciun sătean pe hotar, Ștefan Petru a făcut ficei sale natu-

Sămănaturile de porumb salvate

Situația agricolă în țară

București, 19 (SIR). — După informațiile culese de la Ministerul Agriculturii, situația culturilor de porumb s'a îmbunătățit mult în ploilor din săptămâna trecută.

Situația viilor e înrăutățită de pe urma ploilor. Mana și-a făcut din nou apariția. Viile de șes vor da recoltă mai slabă. Recolta viilor de deal va fi cu 30

la sută superioară celei anului trecut.

În regiunile deluroase a început culesul prunelor pentru țuică. Muncile agricole sunt concentrate la facerea ogoarelor de toamnă.

Săptămâna viitoare începe semăntul rapiței. Treieratul cerealelor continuă. S'a început recoltatul cânepei de fuior.

Plata salariului pe timpul concediului

București, 19 (SIR). — Pentru a se evita interpretările ce se dau chestiunii plății salariului pe timpul concediului salariatilor, contenciosul Ministerului Muncii a dat avizul următor: „Legea pentru modificarea Legii Contractelor de Muncă din 19 Octombrie, cât și regu-

lamentul pentru modificarea Legii Contractelor de Muncă publicat în Monitorul Oficial Nr. 27 din 21 Noembrie 1938, își au aplicațiunea și pe trecut, atunci când salariatul se găsește în serviciul întreprinderii la data apariției legii și regulamentului”.

Valorificarea grâului continuă nestânjenită

București, 19 (SIR). — A făcut foarte bună impresie în cercurile agricole vânzarea efectuată de U. C. O. P. în streinătate a cantității de 30 mii vagoane grâu. Cooperativele Centrale vor pu-

tea cumpăra astfel, nestânjenite și mai departe grâul producătorilor. Vânzarea s'a făcut la 45 mii lei vagonul, calitatea 77 kgr. cu 3 la sută corpuri străine.

Statele Unite se interesează de produsele românești

București, 19 (SIR). — Uniunea Camerelor de Muncă a înștiințat Camerele de Muncă, că un mare număr de importatori din St. Unite se interesează de articolele noastre exportabile: piei brute

și prelucrabile, ghete, șelărie, ceramină, lemn prelucrat, pirogravură, chilimbară, regonit alabastru, mănușerie, broderii și covoare românești, fier forjat, instrumente muzicale etc.

Lucrări pentru inventarierea avuțiilor publice la Timișoara

Timișoara, 19. — La primăria municipiului nostru s'au format două comisii care vor inventaria avuțiile publice din Timișoara, în conformitate cu instrucțiunile date

de ministerul inventarierii avuțiilor naționale.

Prima comisie, — comisia de constatare, — se compune din d. ajutor de primar dr. Petru Warth ca președinte, având ca substitut pe d. secretar general dr. Nicolae Table, iar ca membrii pe d-nii ing. Vasile Ciurceu, Ernest Heim, un delegat al fiscului și Andrei Albu ca secretar. Comisia aceasta își ține prima ședință, la primărie, azi, Sâmbătă, la orele 10 dimineața.

A doua comisie, — comisia de verificare, — are iarăși ca președinte și ca substitut pe d-nii ajutor de primar dr. Petru Warth și secretar general dr. Nicolae Table, iar ca membrii pe d-nii dr. E. Loichița, șeful serviciului economic, unde lucrează comisia, arhitect Silvestru Rafiroiu și Dimitrie Rădivoi ca secretar.

Comisiile acestea vor inventaria toate averile municipiului, ale Ținutului și ale statului, aflătoare pe raza municipiului Timișoara.

Instituțiile și întreprinderile de stat, — biserică, școli, uzine, etc., — cari până în prezent n'au întocmit și înaintat încă inventarul averii lor, vor fi invitate să-l depună de urgență la primărie, în vederea definitivării lucrărilor comisiilor de inventariere.

Aceste lucrări vor fi terminate în cursul săptămânii ce urmează.

SPORT

La Timișoara

S. C. Bata - C. A. M. T.

Este o tradiție în Timișoara, ca înainte de începerea matchurilor pentru campionatul național, echipele din prima linie să dispute un match mai serios, de preferință cu o echipă din streinătate.

Ani de zile Ripensia a inaugurat sezonul în campania echipei feroviare din Suibotica. Acum noua divizionară, CAMT, adoptă același obicei.

De fapt o echipă din streinătate impune din capul locului un interes deosebit și obligă în același timp pe jucătorii echipei gazdă să joace într-o trenă liberă, lucru pe care nu l-ar face cu un adversar pe care îl cunosc deja sau din întâlniri anterioare sau după un calcul al probabilităților.

Adversarul pe care l-a ales echipa muncitorilor atleți este F. C. Bata.

Se știe că uzinele Bata, prin marile resurse materiale de care dispune, dă o atenție deosebită vieții pe care o duc muncitorii în timpul lor liber. Datorită acestei mentalități sănătoase, uzinele au înjghebat pe lângă toate stabilimentele câte un cuib de educație fizică, unde sportul este practicat pe baza principiilor

lor moderne, cu regularitate și intensitate.

Astfel s'a întâmplat și la Borovo, unde uzinele au înființat un club sportiv, care condus cu pricepere a dat roade neașteptate de bune, mai ales în football.

S. C. Bata este o echipă mai mult decât bună. Secția de football este antrenată de Nemeș, fostul internațional al lui Ferenczvaros, care a reușit să scoată din excelentul material uman o echipă, care și-a făcut faimă prin performanțele realizate. S. C. Bata a găzduit multe echipe mari cari toate au trebuit să recunoască că au avut de aface cu un adversar de talie. Dintre performanțele echipei amintim că a învins deja pe Ferenczvaros cu 4:0, Hungaria cu 5:1, Admira cu 2:1 și a făcut match nul cu A. S. Roma (2:2).

Partida promite să satisfacă exigențele publicului, căci în campania unui asemenea adversar, timișorenii vor trebui să se întrebuițeze serios și să confirme că locul lor în Divizia primă este meritat.

La București

Un mare turneu internațional cu S. K. Jugoslavia

Sâmbătă cu Ripensia, Duminică cu Rapid și Marți cu Venus

Acordul între organizatorii turneului din București și echipa din Belgrad devenind perfect, Capitala va fi teatrul unor întâlniri cari altădată nu ar fi putut avea loc decât în toiu sezonului de football.

În acest an echipele din Divizia A însă, vor avea o sarcină foarte dificilă, fiecare match, fiecare punct va avea o valoare potențiată, astfel că din capul locului echipele, cari țin la prestigiul și la situația lor, depun toate eforturile să fie cât mai bine sudate ca să poată participa cu maximul de șanse în viitorul campionat.

Așa că, în locul unor matchuri de antrenament de valoare oarecare, marile noastre echipe au înțeles ca să dispute matchuri serioase, în care jucătorii pot fi verificați sub toate raporturile. Astfel

a ajuns Jugoslavia să fie măsurătoare posibilităților celor mai mari echipe din România.

Ripensia a plecat ieri cu un lot numeros de jucători și va juca probabil în formația: Pavlovici — Molnár, Regdon — Oprean, Kotormányi, Lazăr — Beke, Ciolac, Mareu, Jivcovici, Dobay. Dar nu este exclusă să se producă schimbări în formație, utilizați fiind unii jucători dela Chinezul, în afară de Simatoc și Andreescu.

Timișorenii au o sarcină dificilă, mai ales că condiția fizică a jucătorilor nu este încă cea ideală, totuși calmul și rutina cunoscută a jucătorilor ripensisti vor fi în măsură să ne satisfacă, căci jocul dela București va trebui să servească pentru a recuceri simpatia, publicului din Capitală.

Ealeidoscop sportiv

Soc. Sportivă Rapid din Timișoara organizează Duminică, cu începere dela orele 9 dim. și în continuare d. m. la orele 3, un concurs atletic cu următoarele probe: 100 m, 400 m, 800 m, 500 m, 1500 m și 5000 m plat, 110 m garduri, stafeta 4x800 m, aruncarea greutății, sulitei, discului, salt în lungime, înălțime și cu prăjină. Sunt admiși toți atleții legitimați la F. R. A. Inscriseri pe teren.

— Boxerii din Timișoara au fost invitați la un turneu de trei matchuri de către Federația Cehă.

Mare asortiment de prima calitate în
Rame și Blondelle
cu prețuri reduse la firma
„A U R A”
Timișoara I, Str. Eminescu 5 (Casa Scherler)

— Sparring partnerul selecționatei maghiare, care va juca în 27 August cu Polonia, va fi echipa reprezentativă a Belgradului, cu care va disputa azi un match nocturnă, pe Arena Elektromos.

— La 3 Septembrie începe Cupa Italiei, iar în 17 Septembrie jocurile pentru campionatul național.

— D-șoara Dora Heeselaars a stabilit un nou record mondial la 100 m innot brasse.

— În decurs de o lună înnotătorii germani au învins pe unguri, englezi, suedezi și francezi!

Citiți și răspândiți ziarul „DACIA”

Protecția muncii naționale la întreprinderile industriale din Timișoara

Problema protecției muncii naționale în orașul nostru, prezintă astăzi cel mai viu interes după ce-a fost aproape complet ignorată de factorii conducători, timp de 20 ani dela Unire încoace.

În întreprinderile particulare, cu deosebire, elementul românesc autohton, este, atât numeric, cât și sub raportul tratamentului, într-o stare de inferioritate, față de elementul străin.

Nu demult, o comisiune anume alcătuită a verificat situația personalului din întreprinderi, pentru a vedea dacă legea este pretutindeni respectată și dacă românii sunt sau nu în proporția cerută de lege. Este adevărat că s'a înregistrat de câteva ori, sancțiunile aplicate unora din întreprinderile particulare, din Timișoara, cari au călcat dispozițiile legii pentru protecția elementului românesc. Totuși, avem o sumedenie de exemple cari ne dovedesc, că la unele întreprinderi particulare, nu se respectă deloc prevederile legii. Astfel, la Timișoara marile întreprinderi industriale, acaparate de evrei și șvabi, întregul personal administrativ e compus numai din minoritari.

Conducătorii acestor întreprinderi nu scapă nici o ocazie de a arăta că sunt cetățeni loiali ai țării și că iubesc patria pe care au adaptat-o. Ce înseamnă această loialitate se poate vedea din faptul că permanent evită să angajeze personal român de origine.

Mulți din tinerii români absolvenți ai școlilor comerciale, cu care am stat de vorbă, ne-au povestit lucruri peste care nu se poate trece cu vederea. O mare parte din ei negăsind plasament la stat,

s'au adresat întreprinderilor industriale particulare, cu nădejdea că vor putea afla aici un plasament. Cum însă patrii acestor întreprinderi sunt străini, tinerii români au fost refuzați pe motiv că, legea pentru protecția muncii naționale le dă termen zece ani de zile de angaja un român. În schimb, sunt angajați aproape zilnic evrei, maghiari, germani și chiar pasaportari.

Dacă am face bilanțul elementului românesc utilizat la întreprinderile industriale și comerciale din Timișoara, ar putea vedea că el figurează în aceste întreprinderi într-o proporție mult mai mică decât aceea impusă străinilor prin nouile legiuiri.

E o situație îngrijorătoare pentru munca națională, cu atât mai mult, cât asemenea fapte se înregistrează pe linia graniței de vest unde și din alte considerațiuni ar trebui să predominie elementul românesc.

Pentru a se afla adevărul, în această privință ar trebui invitate întreprinderile de toate felurile să comunice Ministerului lista întregului lor personal, dela lucrător până la patron și naționalitatea fiecăruia.

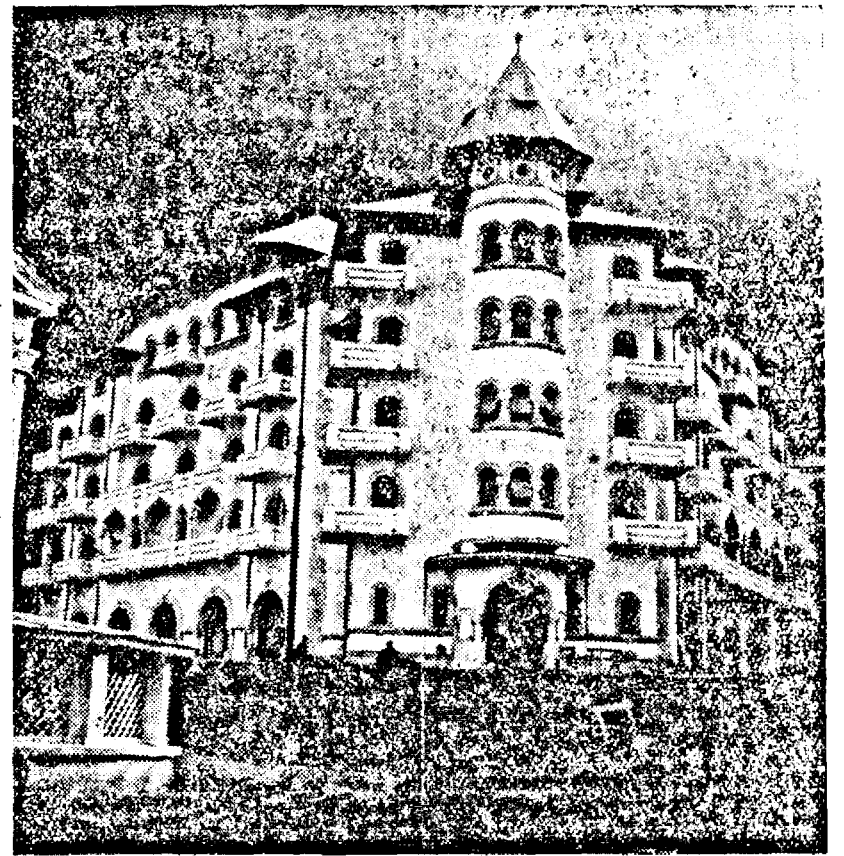
Numai așa s'ar ajunge să se știe cine respectă și cine își bate joc de legiuirile acestei țări.

Supunem aceasta situație cunoștinței autorităților competente și rugăm a lua măsuri urgente pentru rezolvarea problemei muncii naționale la Timișoara.

Am îngăduit prea mult. Tinerii români trebuie să-și ocupe locurile în întreprinderile particulare.

LONGIN I. OPRISA

O remarcabilă operă românească la Băile Herculane

Hotel „CERNA” Băile-Herculane
Proprietatea Comunității de avere Grănicerești Caransebeș

Nou construit, situat în centrul stațiunii, confort ultra-modern, camere cu baie, apă caldă și rece. Incălzire centrală, ascensoare, restaurant, sală de lectură, diferite saloane, apartamente etc. — Pentru rețineri de camere adresați: La administrația hotelului.

Deschis permanent

rețuri moderate.

Telefon.

INFORMATIUNI

Istoricul zilei

— IN 20 AUGUST 1598, Sigismund Báthory ocupă pentru a treia oară tronul Ardealului, ca după vre-o șapte luni să renunțe la el în folosul vărului său Andrei Báthory.

— La 20 August 1648, a avut loc victoria generalului francez Condé dela Lens, contra Spaniolilor. E de amintit, că pe când se sărbătorea această victorie, în urma arstării a trei Parlamentari de către Mazarin, primul ministru, izbucnește la Paris o răscoală, iar regele Ludovic XIV, care era încă minor e silit să fugă la Saint-Germain, împreună cu Mazarin și mama sa Ana de Austria care era Regentă.

— La 20 August 1691 Leopold I, a emis o diplomă împărătească, prin care asigură și garantează neatarnarea bisericii gr.-ort. sârbești, pe când românii le impuneau să treacă la unirea cu Roma, sau la Calvinism.

— In 20 August 1877 sosește la București garda imperială rusească, de unde pornește marș departe spre Giurgiu, pe timpul războiului neatarnări din 1877.

— In 20 August 1904 Japonezii bat pe Ruși la Liaoyang în timpul războiului Ruso-Japonez, început încă în secolul trecut și neterminat nici azi.

— In 20 August 1917 s'au dat bătălii violente pe valea Trotușului și Strețului, la Cosna, Dealul Porocului, etc., între mica armată română și armatele lui Mackensen.

P. C. MILOS

— MIȘCARE IN POLITIA LOCALA. In Monitorul Oficial a apărut un decret, cu privire la o mare mișcare în poliție. Din Timișoara au fost mutați următorii: dr. Koncsek Mihai, comisar, la Botoșani; Chemitzky Emeric, comisar, la Bolgrad; Udvardy Alexandru funcționar de poliție și Csifó Ștefan șofer la poliție, mutat la Ploești. Amintim deasemeni, că Ionel Coț, fost multă vreme comisar în localitate, a fost mutat la Chișinău.

— D. Simion Popescu, secretar de chestură, expirându-i concediul s'a prezentat la post. Distinsul polițist lucrează direct sub ordinele d-lui Cornel Sava, inspectorul de Siguranță al ținutului Timiș, care girează lucrările Chesturei în timpul concediului d-lui chestor Ovidiu Gritta.

— TIMPUL PROBABIL LA 19 AUGUST: Presiunea atmosferică în creștere cu 1—3 mm. Cerul variabil, iar în jumătatea de Nord a țării mai mult acoperit, unde va continua să plouă pe alocuri. Vânt potrivit dela Nord, mai puternic pe litoral. Temperatura în ușoară scădere.

— Starea civilă la 18 August. Născuți: Gemelele Ecaterina și Brighita, fiicele lui Iosif Lazăr, măcelar. MORTII: Elisabeta Englert născut Bogner, de 51 ani.

— INTELIGERE MUNCITOREASCĂ. Tratatul de pace se duc de lungă vreme între muncitorii intrați în bresle și cei cari au aparținut fostelor Sindicatoanelor naționale din Reșița, au dus la un acord final, în sensul că toți muncitorii se vor înscrie în bloc, în breslele respective.

— Renunțări la excursia dela București. Muncitorii metalurgiști și electricieni dela Reșița și Anina, au renunțat să participe la excursiunea ce se organizează la București în ziua de 26 l. c., pentru motivul că s'au oferit locuri prea puține, adecă numai 35 pentru 10.000 de muncitori. Aceasta ca să se evite orice nemulțumiri în sânul breslei.

— La „Cooperativa funcționarilor Publici” sunt vacante: un post director conducător cu garanție, un post de contabil, un post de casier (casieria) cu garanție.

— A BAUT PANA A MURIT. In comuna Denta a fost găsit cadavrul locuitorului Nicolae Cărcin, de 47 ani. Cadavrul a fost descoperit de membrii familiei, în locuința sa, unde se afla deasemeni o mare cantitate de țuică. Sățeanul a fiert țuică, bând într'una rână a murit. E și asta, un fel de sinucidere inconștientă, dar originală.

— Biroul populației face cunoscut că a sosit un nou stoc de cărți de imobil și fișe nr. 1, cari se epuizaseră.

— A CĂZUT DE PE SCARĂ. In str. Bona, s'a întâmplat eri dimineața un grav accident, între orele 9 și 10. Femeia Hingler Elisabeta, de 33 ani, cu domiciliu în str. Olănescu 7, a căzut de pe o scară, provocându-și fractură închisă la mâna stânga. Victima a fost transportată cu Salvarea la sanatoriul Bega.

— In atenția Serviciului Salubrității. Locuitorii și proprietarii fabricilor din circ. II str. Penes Curcanul, se plâng că în zilele de târg, Marți și Vineri, staționează pe această stradă o mulțime de căruțe, murdărind strada și făcând imposibilă trecerea. Atât funcționarii cât și locatarii de la casele din această stradă nu au pe unde trece. Serviciul Salubrității este rugat a nu mai admite ca aceste trăsuri să staționeze pe locul susamintit.

Corpul Portarelor Timiș-Torontal
din Timișoara
Dos. Nr. 843/1939

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

No. 14310 din 7 August 1939

Se aduce la cunoștință publică că în baza deciziei Nr. 8098/1938 a Judecătorei II Urbane Timișoara și Nr. G. 1522/1939 a Judecătorei II Urbane Timișoara, în cauza execuțională a următorului Luca Uzon reprezentat prin avocatul dr. Paul Căprariu în Timișoara, în contra urmăriților pentru suma de 2250 lei capital și acces, și interesele de 4½% dela 22 Decembrie 1936, lei 1276 lei spese deja stabilite, și cele ce se vor mai surveni, se vor vinde prin licitație publică în ziua de 21 August 1939 ora 16 în Timișoara, III. str. Romulus No. 25 obiectele sechestrate și anume 2 dulăpuri, 2 noptiere, 1 toaletă, 1 candelabru, 1 scaun, 3 covoare, 1 masină de cusut etc. prețurile în suma de 10.400 lei.

Conform art. 20 al novejii din 1908 prezenta licitație se ordonă și în favorul celorlalți creditori, cari au sechestrat obiectele de mai sus.

Timișoara, la 7 August 1939.

Portarel:

Evanghelie Constantinescu

Mica publicitate

De inchiriat imediat o locuință modernă garzon, aproape de Capitol. Informațiuni L. Petre Carp No. 1, la îngrijitorul casei.

Mare fabrică de Lăptărie modern instalată caută conducător cu pregătire teoretică și practică versat în comercializarea produselor lactice. Oferta cu indicațiunea preferențunilor și referințelor la Rudolf Mosse, Cluj.

Anchetele noastre in Ținut

O comună ce ne-a dat mari patrioți: Vinerea

Orăștie, 19. — Una dintre cele mai înstărite comune curat românești din ținutul Orăștiei, este frunțașă așezare Vinerea, cu case impunătoare curate, locuită de peste 2000 țărani agricoli ves-titi și ca meșteșug în fabricarea scândurilor și a șindrilelor.

Comuna este situată pe valea Cugirului și șoseaua județeană.

A fost cândva o așezare a coloniștilor sași a căror urme să resimite în gospodărie și unele nume de familie precum și rămășițele bisericilor din „ulita bisericii”, de unde a rămas nomenclatura străzii căci biserica veche a românilor este in altă parte a comunei.

La stăruinta venerabilului părinte N. Cerbiceanu, vinerii au început zidirea unei noi biserici corespunzătoare, căci școli sunt două — cu mai multe puteri didactice, — în stare înfloritoare.

Notarul Văleanu, secondat de ceilalți conducători, a înființat Căminul cultural „Nicolae Herlea”, cu o școală țărănească, primul în acest ținut, care activează cu folos.

In dreapta văii, s'a descoperit urmele unei așezări preistorice, cu tot felul de instrumente casnice și de obiecte de apă rare.

Inre locuitori este foarte lătită „gușă”, cauzată de lipsa iodului in apă. Mai sunt și alte nevoi igienice, pentru delă-turarea cărora activează intens d. medic de circumscripție Dr. I. Dobocan din Cugir.

Comuna aceasta, a dat un mare număr de intelectuali și luptători naționaliști de seamă. Aici s'a născut și este ingropat, în curtea conacului său, mecenatul, intelectualul și politicianul Dr. Ioan Mihu, despre care s'a scris mult.

Unele familii: Herlea, Mihailă, Macarie ș. a., au dat un mare contingent de intelectuali de seamă din cele mai vechi timpuri, meseriași-comercianți iscușiți și gospodari vrednici.

Dintre ei — cel mai tipic și remarcabil este veteranul „memorandist”: —

Șofer de taxi atacat și jefuit de clientul său

Victima e în stare gravă, banditul a dispărut

BUCUREȘTI, 19 (SIR). — Un atac banditesc a fost săvârșit noaptea trecută în Capitală. Șoferul Alexe Vidalef, de pe mașina 11797 Tx, a fost angajat de un necunoscut pe Calea Moșilor. Individul i-a cerut să facă o cursă în cartierul Colentina. Când mașina a ajuns pe strada Gherase în dreptul casei nr. 74, pasagerul s'a repezit asupra șoferului, aplicându-i o lovitură de ciocan in cap și lăsându-l în nesimțire.

După ce i-a furat banii cei avea asupra lui, banditul a dispărut. Șoferul, care are baza craniului fracturată, a fost internat la Spitalul Brâncovenesc. Starea lui e gravă.

DIANA

...prospătează și liniștește

Moș Nicolae Herlea—Dascăluș.

In procesul „Memorandului” și a întregii acțiuni naționale de acum o jumătate de veac. a jucat un important rol și „dascăluș” din Vinerea, conducătorul firesc al satului și poporului din această frunțașă comună, numit moș Nicolae Herlea, căruia îi aducem acest omagiu nostum pentru sentimentele și activitatea sa publică și națională în folosul neamului.

In ziua de 7 Mai 1894, mii de țărani români și delegați au participat la manifestația națională dela Cluj, când se judeca procesul celor 14 conducători români în cauza „Memorandului”. In grădina Banfy din Cluj, se ține o mare intrunire, la care vorbesc dr. V. Lucaci și dr. Ioan Rațiu. In aceasta adunare s'a ales deputațiunea constatătoare din țărani: Th. Onișor, Nic. Herlea și G. Trifu, pentru a se prezenta Impăratului la Viena. spre a-i preda un memoriu.

In Viena sunt primiți și conduși — fără rezultatul politic dorit însă — de primarul de odinioară dr. Lenger, prietenul românilor, și alții, cari i-au condus la întruniri organizate de vienezi in favoarea „chestiunei naționale românești” din Ungaria.

La o astfel de întrunire. a ținut Moș Nic. Herlea, o însuflețită cuvântare vorbind in trei limbi: începând românește, continuând nemțește și încheind latinește, despre suferințele românilor, storcând admirația aristocrației vieneze!

Să ne aducem aminte de marii noștri, între cari socotim întâi, pe cei ce au luptat și s'au jertfit pentru credința și neamul românesc!

Dr. Eugen Muntean

Din problemele barourilor

Fiind acum in discuția tuturor barourilor din țară anteproectul pentru modificarea unor dispozițiuni din legea de organizarea corpului avocațesc, în mod firesc s'a pus problema dacă barourile așa cum sunt ele astăzi pot face ceva pentru binele membrilor lor sau ba. Și într'adevăr s'a constatat că este prea puțin ceea ce un barou poate oferi unui membru al său în schimbul cotizației pe care o prestează în fiecare an. Unii dintre cei mai încercați avocați ai barei timișorene au propus o modificare importantă în organizarea barourilor și anume ca gruparea avocaților să nu mai fie ca până acuma pe județe, adecă după sedile tribunalelor, ci să avem numai zece barouri în toată țara, adică unul de ținut, ca astfel cotizațiile ce le plătesc avocații să poată fi de folos real. Această onorabilă breslă a avocaților nu are case de sănătate și nu se poate un alt mod de construire a unor atari case decât printr'o sfortăre comună a membrilor barourilor mărite.

Acest proiect de modificare importantă urmează a fi aprobat de toate barourile precum și de Uniune, fiindcă se poate ivi rezistența barourilor nereședință de ținut cari astfel se vor vedea oarecum desavantajate. Totuși acest proiect de parte de a avantajă deosebit pe avocații din orașele reședință de ținut, va aduce importante servicii cauzei comune a avocaților.

Capitol

Șlagăr!

Minunea Cinematografului franceze!

Șlagăr!

Strada iubirii

Ultima și cea mai monumentală realizare a celebrului SACHA GUITRY care interpretează cele mai ilustre personaje din istoria Franței.

de Sâmbătă 19 August

Uniforme și Articole F.R.N.

cu prețuri convenabile la croitoria și ceaprazăria

T. I A N C U

1-șoara P-ța Libertății P-tul Primăriei

ULTIMA ORA

Sforțări pentru menținerea păcii

O importantă moțiune a Conferinței Interparlamentare dela Oslo

Oslo, 19 (Rador). — Conferința Interparlamentară și-a continuat ieri lucrările. Contra-amiralul englez Murry Sweter a criticat propunerea senatorului american Hamilton Fish privitoare la armistițiul de minimum 30 zile, adresând apoi un apel către toate națiunile, cerându-le să facă un gest în favoarea pă-

cii, reducându-și înarmările cu douăzeci la sută, măsură care ar putea să deschidă calea întrunirii unei conferințe internaționale.

Conferința a adoptat în unanimitate moțiunea prin care Uniunea Interparlamentară declară că este de datoria sa să intensifice eforturile în vederea respec-

tării metodelor pacifice, pentru rezolvarea tuturor conflictelor.

Moțiunea constată deasemenea importanța problemelor economice, sociale și democratice, declarând totodată că ele trebuie rezolvate numai pe calea procedurii juridice și prin mijloace pașnice.

Linia aeriană București-Paris va fi exploatată de România

Avioanele românești vor zbura până la Marsilia, având legătură cu liniile Americii de Sud

Marele succes al României în tratativele dela Paris

Paris, 19 (Rador). — Tratativele du-se în capitala Franței în vederea obținerii de către Români a liniei aeriene Paris-București s'au desfășurat în cele mai bune condițiuni.

Delegația română a fost foarte bine primită de autoritățile aeronautice franceze. S'a acordat o deosebită atențiune acestei conferințe, întrucât legătura aeriană dintre România și Franța are o înțoarcere însemnată:

1. Pe cale aeriană, București se află acum la o distanță de 7 ore de Paris, distanță ce se străbate într-o singură zi, iar faptul acesta contribuie a strânge și mai mult raporturile de amicitie între cele două țări.

2. Din punct de vedere comercial, este știut că linia Paris—București a fost până în prezent una dintre liniile cu cel mai mare randament din câte posedă compania franceză „Air France”.

Cu prilejul acestor tratative, guvernul francez a cerut guvernului român să-i cedeze linia București—Istambul, pentru a putea realiza astfel legătura într-o singură zi între Istambul și Londra prin București.

În compensație, delegația română a cerut și a obținut linia Marsilia, realizând astfel legătura între Marea Neagră

(Constanța)—Marea Adriatică (Veneția) și Marea Mediterană (Marsilia), de unde pornesc mai departe peste Atlantic, liniile către Rio de Janeiro.

Prin ceea ce a obținut delegația română, se completează programul din acest

an al politicii aeriene a statului român.

Linia Paris—București și înapoi, care era exploatată până acum numai de Franța, începe chiar din acest an să fie exploatată de societatea națională română LARES.

Arestartarea unui vestit spărgător la Turda

Mai mulți bijutieri din Cluj au fost arestați ca tăinuitori

Cluj, 19 (SIR). Organele polițienesti din Turda au reușit să aresteze pe unul dintre cei mai vestiți spărgători din Ardeal, care a comis în vara aceasta o spargere la baronul dr. Horvath Nicolae din Turda, furând bijuterii în valoare de peste trei sferturi de milion și acțiuni în valoare de unasutămii de lei.

Arestartul a fost identificat în persoana grădinarului Coloman Balog, care a

scăpat deabia în Ianuarie de o pedeapsă de 12 ani făcută la Aiud. Întrebat asupra destinației ce a dat bijuteriilor furate, Balog a mărturisit că le-a plasat la niște bijutieri din Cluj, indicând dintre aceștia pe Martin Szilágyi din strada Regina Maria, magazinul Orlof și Casa Orologelor din strada Regele Ferdinand, ai căror patroni au și fost arestați în cursul zilei.

Spania nu merge contra nimănui

Madrid, 19 (Rador). — Într'un articol intitulat „Politică de pace” ziarul „ABC” declară între altele: Spania nu

merge contra nimănui. Ea își concentrează toată activitatea pentru rezolvarea problemelor sale internaționale.

General Quiepo de Llano a sosit în Italia

Genova, 19 (Rador). — Generalul Quiepo de Llano, șeful misiunii militare spaniole, a sosit la Genova unde fost sa-

lutat de autoritățile militare politice și civile. Un public numeros a aclamat pe ilustrul oaspe.

Contele Csáky la Roma

ROMA, 19 (RADOR). — CONTELE CSAKY, MINISTRUL DE EXTERNE AL UNGARIEI A SOSIT AZI ÎN ROMANIA CU UN AVION SPECIAL DELA MUNCHEN LA ROMA. CONTELE CSAKY A RAMAS NUMAI FOARTE PUTIN TIMP LA MUNCHEN, UNDE A SOSIT TOT AZI VENIND DELA SALZBURG.

Comisarul Poloniei la Danzig tratează cu președintele Senatului

Danzig, 19 (Rador). — D. Chodaczko, comisarul Poloniei în Danzig, a avut azi dimineața o nouă întrevedere cu Greiser, președintele Senatului, cu privire la chestiunea vameșilor poloni.

Principele de Piemont la Duca

Roma, 19 (Rador). — Ducele a primit azi pe principele de Piemont care i-a făcut un raport asupra inspecțiilor pe care le-a efectuat de e teritoriul Italiei și al Sardiniei.

Hidravionul englez „Cabot” a traversat Atlanticul într'un timp record

Londra, 19 (Rador). — Hidravionul britanic „Cabot”, venind dela Botwood (Terra Nova) a aterisat la Foynes cu o oră mai devreme decât era prevăzut în program.

El a traversat Atlanticul în 21 ore și 55 de minute.

Examenul de admitere în școlile de

În 13 și 14 l. s'au ținut la inspectoratul c. f. r. din Iași, la calitate examenul de admitere în școlile de șefi de echipe. S'au prezentat 23 candidați, dintre care au fost declarați promovați 18. Comisia de examinare a fost formată din dd.: ing. șef Marin Bănarescu, președinte; ing. Ambrus Octavian (Arad) și ing. Simion Ionescu. Membri și Ionel Zotta, secretar. Tabloul candidaților reușiți a fost trimis la direcțiunea generală din București, pentru aprobare. La 15 și 16 s'au ținut examene pentru admiterea în școala inferioară de mișcare (școala de conducători și telegrafiști). Comisia de examinare a fost formată din dd.: ing. șef Bănarescu, președinte; ing. Tomescu Constantin și ing. Cristofor Sbiera, membri și Ionel Zotta, secretar. S'au prezentat 28 candidați, dintre care au reușit 10. Școala durează 6 luni. Duminică 20 August se vor ține la același inspectorat alte examene de admitere în școala personal din cadrele administrației c. f. r. În 3 Septembrie va avea loc un examen de admitere în școala de meseriași pentru absolvenții de gimnaziu industrial secția metal. Școala va funcționa un an, dând meseriași pentru atelierul c. f. r. plătiți cu 10 lei ora. În timpul școlii, elevii vor primi diurnă pentru întreținere. Inscrierile pentru examenul din 20 August și 3 Septembrie se fac la Inspectoratul c. f. r., în Piața Asanului No. 6.

Poliția germană face percheziții la instituțiile poloneze

Varșovia, 19 (Rador). — O telegramă din Berlin anunță că poliția de stat germană a făcut percheziții la localul în care se află sediul Uniunii Polonilor din Germania și la Sediul Băncii Slave.

Ambele localuri au fost închise și sigilate.

Mulțumesc pe această cale tuturor celor cari au luat parte la nemărginita mea durere.

Aliuș, 18 August 1939.

Văduva PIA GLIGOR.